

RENTABILITATEA LA NIVELUL FIRMEI COMERCIALE

*Florentin Gabriel NANU¹, drd.,
Universitatea din București, Facultatea de Drept*

Rentabilitatea este expresia rezultatului obținut ca urmare a desfășurării activității economice. Ea este definită ca un raport între rezultatul obținut și mijloacele consumate. Abordată din punct de vedere exclusiv al fluxurilor financiare, rentabilitatea reprezintă un surplus monetar, diferența dintre încasări totale și cheltuieli totale. Această optică poate să pară insuficientă, întrucât, la prima vedere, nu ia în considerare realizările entității în expresie monetară, cum ar fi, de exemplu, productivitatea fizică, competența personalului, climatul social, raporturile cu mediul concurențial etc. De fapt, această abordare permite înțelegerea conversiei realizărilor favorabile în rezultatele monetare și deci, în rentabilitate². În această accepțiune, rentabilitatea constituie expresia sintetică a rezultatelor de orice natură, fiind un indicator de referință în fundamentarea deciziilor și evaluarea comportamentului entităților economice.

Cuvinte cheie: rentabilitatea, creșterea economică, întreprindere, profit, risc

JEL Classification: G32

Rentabilitatea este principalul obiectiv al activității unei întreprinderi, deoarece ea constă în capacitatea de a genera profit prin utilizarea factorilor de producție și a capitalurilor, indiferent de proveniența acestora. Putem vorbi despre profit atunci când are loc devastarea cheltuielilor de către venituri, profilul este doar o componentă a rentabilității. Pentru a caracteriza o întreprindere din punct de vedere al rentabilității, pentru a vedea dacă o întreprindere este sau nu rentabilă, este necesar a fi studiate trei puncte cheie:

- Evoluția activității-creșterea, descreșterea activității economice,
- Evoluția cifrei de afaceri, evoluția valorii adăugate,
- Evoluția rentabilității propriu-zise (profit, rata de rentabilitate, ca indicatori)³

Rentabilitatea se află în strânsă corelație cu profesionalismul întreprinzătorilor, cu timpul, mijloacele materiale și financiare investite pentru o activitate economică. Orice întreprindere trebuie să asigure remunerarea și reînnoirea capitalului investit, iar acest fapt se realizează numai în condițiile unei suficiente rentabilități a activității sale.

Creșterea economică a întreprinderii generează obligații cărora ea nu va putea să le facă față decât dacă degajă un flux de rezultate, respectiv o rentabilitate abundentă. O rentabilitate suficientă și o bună combinare productivă nu sunt îndeajuns pentru existența sa. Trebuie precizat faptul că activitatea rentabilă a unei întreprinderi trebuie să fie însoțită de un curs ridicat pe acțiune și în același timp, de o capacitate de autofinanțare corespunzătoare. În general se vorbește de rentabilitate în termeni de :

1 *Rentabilitate economică* – rentabilitatea medie a ansamblului de capitaluri investit în întreprindere, atât proprii cât și împrumutate. Depinde de diferența dintre preț de vânzare și cel de cumpărare, adică de politica de prețuri practică de întreprindere, fiind cu atât mai mare cu cât cifra de afaceri va fi mai mare. Aceasta este dată de relația:

$$Re = \frac{\text{Rezultat} + \text{CheltuieliDobânzi}}{\text{ResurseStabile}} \quad Re = \frac{\text{Rezultat} + \text{CheltuieliDobânzi}}{\text{ResurseStabile}} \quad (1)$$

2 *Rentabilitatea financiară* – remunerează proprietarii prin acordarea de dividende și prin majorarea rezervelor. Ca relație de calcul rentabilitatea financiară se exprimă prin intermediul ratei rentabilității financiare, astfel:

$$Rf = \frac{\text{ProfitNet}}{\text{CapitaluriProprii}} \quad Rf = \frac{\text{ProfitNet}}{\text{CapitaluriProprii}}$$

¹ © Florentin Gabriel NANU, nanu_florentin@yahoo.com

² Silvia Petrescu, Marilena Mironiuc, *Analiza economico-financiară. Teorie și aplicații*, Editura Tiparul, Suceava, 2002, pp. 263 – 264;

³ Iulia Maria Sobolevschi David, Mărgulescu Dumitru *Rentabilitatea în sistemul de performanțe economico-financiare ale întreprinderii*; ASE București 2003

(2)

Noțiunea de rentabilitate este inseparabilă de cea de risc. Rentabilitatea presupune totdeauna o doză de risc deoarece nimic nu este sigur în activitatea unei întreprinderi. Între rentabilitatea și risc există o relație direct proporțională, astfel unei rentabilități reduse îi corespund riscuri puțin importante. Un exemplu elocvent în acest sens este dat de riscul economic. Este indiscutabilă variația rentabilității la diferite evenimente (de exemplu o creștere a salariilor sau a costului materiilor prime), la cota parte a cheltuielilor fixe, la variația nevoii de fond de rulment în funcție de fluctuația volumului vânzărilor¹. Riscul este o variabilă exogenă, antonimă rentabilității. Efectele riscului fiind contradictorii, se pune problema stăpânirii unui anumit nivel al riscului pentru a obține rentabilitatea scontată. Astfel, rentabilitatea este influențată de următoarele tipuri de risc:

- Risc financiar
- Risc de exploatare
- Risc de faliment
- Alte categorii de risc

Studierea rentabilității unei operații, a unei activități sau a unei întreprinderi este totdeauna asociată cu satisfacția înregistrată ca răsplată a efortului. Elie Cohen prezintă rentabilitatea ca o abordare tehnică a performanței, definiție prin care sunt prezentate atât punctele comune, dar și distincția dintre cele două concepte prezentate². Rezultatul, și implicit rentabilitatea, este o mărime absolută, iar performanța este un concept relativ care se bazează pe obiective și norme. Rezultatul este o latură a performanței, cu caracter exact.

Rentabilitatea este o formă sintetică de exprimare a eficienței activității economico-financiare a întreprinderii, respectiv a tuturor mijloacelor de producție utilizate și a forței muncă, din toate stadiile circuitului economic: aprovizionare, producție și vânzare. Astfel, rentabilitatea cuprinde un ansamblu de indicatori sintetici care permit aprecierea măsurii în care întreprinderea valorifică factorii de producție utilizați.

Analiza gradului de dezvoltare a unui sistem economic, a capacității de supraviețuire, presupune definirea și măsurarea exactă a eficienței economice. Eficiența economică reprezintă o concepție modernă de evaluare a activității și servește la fundamentarea deciziilor, astfel încât resursele disponibile să fie consumate în modul cel mai favorabil pentru întreprindere. Rentabilitatea este o condiție relativă pentru eficiență³.

Importante sunt și relațiile existente între eficiență, rentabilitate, competitivitate și competiție, categorii specifice economiei de piață. Asigurarea stării de performanță a unei întreprinderi se află sub impactul modului de derulare a relațiilor rentabilitate-eficiență economică. Indiferent de forma sub care este prezentată, rentabilitatea este o formă de caracterizare a stării de performanță.

Indicatori operaționali în analiza rentabilității și surse de informare pentru analiza rentabilității

Pentru exprimarea rentabilității se utilizează două categorii de indicatori: profitul și ratele de rentabilitate. Mărima absolută a rentabilității este reflectată de profit, iar gradul în care capitalul sau utilizarea resurselor întreprinderii aduc profit este reflectat de rata rentabilității (indicator al mărimii relative al rentabilității)⁴.

Analiza rentabilității absolute

Contul de profil și pierdere, sursa informațională de bază a rentabilității, prezintă cheltuielile și veniturile pornind de la departajarea activității desfășurate de întreprindere în activitatea de exploatare, financiară și extraordinară⁵.

Activitatea de exploatare încorporează operațiunile efectuate conform obiectului de activitate al întreprinderii. Prin indicatorii caracteristici activității de exploatare se exprimă volumul activității desfășurate de întreprindere.

Activitatea financiară prezintă efectul participanților în capitalurile altor întreprinderi, ale relației cu societățile bancare și alte operațiuni financiare impuse în derularea activității întreprinderii.

Pornind de la premisa că desfășurarea activității de exploatare implicată și presupune activitatea financiară, cele două activități formează activitatea curentă a întreprinderii.

Activitatea extraordinară include operațiuni cu caracter accidental, de obicei nerepetitive, ce au loc

¹ Iulia Maria Sobolevski David, Mărgulescu Dumitru, *Rentabilitatea în sistemul de performanțe economico-financiare ale întreprinderii*, ASE București, 2003

² Mitu Ioana Ecaterina, Mitu Narcis Eduard, *Rentabilitatea-Instrument al diagnosticului financiar*, Tribuna Economică, 2007

³ Vasile Robu, Nicolae Georgescu, *Analiză economico-financiară*, ASE București 2001

⁴ Aurel Ișfănescu, Vasile Robu, Anca Maria Hristea, *Analiză economico-financiară*, ASE București 2002

⁵ Iulia Maria Sobolevski David, Mărgulescu Dumitru, *Rentabilitatea în sistemul de performanțe economico-financiare ale întreprinderii*, ASE București 2003

independent de activitatea de exploatare și financiară.

Rezultatul exploatării este generat de decalajul dintre veniturile din exploatare și cheltuielile din exploatare; acesta exprimă de fapt rentabilitatea întreprinderii independent de politica financiară și fiscală. Această formă de exprimare a rentabilității pune în evidență efectul activității de exploatare, luând în considerare cheltuielile de producție, de comercializare și administrative, precum și riscurile corespunzătoare.

Rezultatul financiar este dat de diferența dintre veniturile financiare și cheltuielile financiare. Acesta prezintă efectul modificării valorii instrumentelor financiare deținute de întreprindere, al gradului de îndatorare al întreprinderii, al politicii de gestionare a excedentului de resurse financiare ale întreprinderii.

Atât rezultatul exploatării cât și rezultatul financiar sunt componente ale rezultatului corespunzător activității curente desfășurate de întreprindere, rezultat prezentat sub denumirea de rezultat curent. Mărimea acestuia nu se află sub incidența politicii fiscale.

Rezultatul extraordinar ocupă un loc determinant în cadrul analizei rentabilității datorită caracterului nerepetitiv al elementelor componente ale acestuia; rezultatul extraordinar prezintă influența elementelor extraordinare asupra întreprinderii.

Rezultatul brut se calculează la nivel de întreprindere fie prin însumarea rezultatului curent cu rezultatul extraordinar, fie prin scăderea din veniturile totale a cheltuielilor totale. Acest rezultat măsoară rentabilitatea globală a activității întreprinderii, prezintă sinteza capacității întreprinderii de a-și folosi eficient resursele.

Rezultatul net al exercițiului exprimă excedentul sau deficitul de resurse asigurat prin capacitatea întreprinderii de gestionare a capitalurilor în cadru activității desfășurate. Dimensiunea acestuia influențează în mod direct gradul de remunerare al investițiilor, mărimea resurselor lăsate la dispoziția întreprinderii în scopul dezvoltării.

Impozitul pe profit este stabilit cumulat, pentru toate cele trei tipuri de rezultat. Astfel, investitorii și ceilalți utilizatori ai informației privind întreprinderea sunt privați de dreptul de a cunoaște latura fiscală pentru fiecare tip de activitate în parte și implicit rezultatul net pe fiecare activitate.

Avantajul calculării rezultatului exercițiului plecând de la cele trei rezultate intermediare, constă în posibilitatea analizării succesive a impactului lor asupra rezultatului final al întreprinderii. Interesul asupra unei forme sau alta a rezultatului activității întreprinderii diferă în funcție de specificul utilizatorului informației. Spre exemplu, o societate bancară va fi interesată de dimensiunea rezultatului curent al activității ajustat cu cheltuielile cu dobânzile, statul are interes pentru rezultatul brut, iar investitorii sunt interesați de evoluția rezultatului net.

Sensul și dimensiunea rezultatului net sunt date de gradul de acoperire a rezultatului financiar de către rezultatul exploatării, de dimensiunea și sensul rezultatului curent. Situația ideală, ce caracterizează ”sănătatea financiară” a întreprinderii, presupune un rezultat al exploatării pozitiv și în același timp un rezultat financiar pozitiv. Iar dacă în acest caz ar exista și o durată medie de încasare a creanțelor inferioară duratei medii de plată a obligațiilor, atunci cu siguranță se poate discuta despre starea de performanță a întreprinderii¹.

Analiza ratelor de rentabilitate

Atât pentru diagnosticul intern cât și pentru utilizatorii externi ai informației privind întreprinderea, cunoașterea capacității de a produce profit absolut nu este suficient de reprezentativă. Drept urmare, se impune compararea masei profitului cu alte mărimi, în special cu mărimile care prezintă efortul depus pentru obținerea masei profitului, apărând astfel rate ale rentabilității care, din punct de vedere al analizei, au o mai mare capacitate informațională⁸.

Ratele de rentabilitate fac parte din categoria indicatorilor de eficiență de tipul efect/efort. Efectul reprezintă profitul sub diversele sale forme de exprimare: brut, net, din exploatare, curent etc. Efortul se poate prezenta sub forma capitalurilor, resurselor consumate, activelor totale sau ale unor părți din aceasta etc. Ratele de rentabilitate permit efectuarea de comparații între grupuri de întreprinderi, comparații temporale pentru aceeași întreprindere, comparații în raport cu standarde elaborate. Locul și rolul ratelor de rentabilitate în cadrul societății este indiscutabil, dar în același timp, nu trebuie să se omită limitele și dezavantajele informațiilor pe care le furnizează. Astfel, calculul ratelor de rentabilitate se bazează pe valori preluate din situațiile financiare anuale, care de la un exercițiu la altul nu exprimă realitatea economică dacă nu se folosește aceeași metodă de evaluare. În plus nu trebuie neglijat impactul inflației asupra elementelor

¹ Iulia Maria Sobolevschi David, Mărgulescu Dumitru, *Rentabilitatea în sistemul de performanțe economico-financiare ale întreprinderii*, ASE București 2003

patrimoniale și rezultatelor întreprinderii¹.

Teoria și practica economică operează cu mai multe tipuri de rate ale rentabilității, în funcție de elementele luate în calcul pentru determinarea lor, cele mai des folosite fiind².

1. Rata rentabilității veniturilor totale
2. Rata rentabilității comerciale
3. Rata rentabilității consumurilor (cheltuielilor)
4. Rata rentabilității economice
5. Rata rentabilității financiare

1. *Rata rentabilității veniturilor totale* prezintă raportarea unui indicator al rezultatelor la veniturile implicate în obținerea lui. Aceasta poate fi calculată pe baza relației:

$$r_v = \frac{\text{Rezultat}}{V_t} * 100 \quad r_v = \frac{\text{Rezultat}}{V_t} * 100$$

(3)

Rezultat = profitul exercițiului înaintea impozitării

V_t = veniturile totale aferente perioadei

2. *Rata rentabilității comerciale* exprimă eficiența utilizării capitalului investit prin intermediul cifrei de afaceri. Principalele rezerve de creștere a ratei rentabilității comerciale vizează: sporirea vânzărilor, creșterea puterii de negociere a întreprinderii cu furnizorii și obținerea unor prețuri de achiziție avantajoase, ameliorarea structurii vânzărilor în sensul creșterii ponderii celor cu o marjă comercială individuală mai mare, accelerarea rotației stocurilor, optimizarea cheltuielilor, maximizarea prețurilor de vânzare.

Rata rentabilității comerciale se deosebește de rata rentabilității economice respectiv de rata rentabilității financiare prin faptul că nu ia în calcul masa capitalului propriu sau împrumutat investit în activitatea întreprinderii, care de fapt, îi permite obținerea cifrei de afaceri. Acest indicator este independent de structura financiară a întreprinderii și nu se pretează la comparații inter-întreprinderi tocmai datorită faptului că nu ține seama de capitalul investit pentru desfășurarea activității. Analiza detaliată a ratei rentabilității comerciale pune în evidență marja de contribuție a fiecărui produs, care alcătuiește gama produselor ce va fi destinată vânzării, la realizarea rentabilității comerciale a întreprinderii, creându-se astfel posibilitatea menținerii în planul de producție a acelor produse capabile să aducă contribuția maximă, în corelație cu cerințele pieței și cu resursele de care dispune întreprinderea.

metodă de calcul a ratei rentabilității comerciale este dată de relația:

$$r_{com} = Pr_{CA}/CA * 100 \quad r_{com} = Pr_{CA}/CA * 100$$

(4)

r_{com} = rata rentabilității comerciale

Pr_{CA} = Profit aferent cifrei de afaceri

CA = cifra de afaceri

3. *Rata rentabilității consumurilor* se calculează prin raportarea unui indicator al rezultatelor la consumul de resurse implicat în obținerea lui, exprimând în acest fel eficiența efortului materializat în costuri. Aceasta rată poate fi calculată după relația:

$$r^{rc} = Pr_{CA}/Ch_{CA} * 100 = ((\sum qp)/(\sum qc) - 1) * 100$$

$$r^{rc} = Pr_{CA}/Ch_{CA} * 100 = ((\sum qp)/(\sum qc) - 1) * 100$$

(5)

r^{rc} = rata rentabilității resurselor consumate

Pr_{CA} = profit aferent cifrei de afaceri

Ch_{CA} = cheltuieli aferente cifrei de afaceri

Dimensiunea ratei rentabilității resurselor consumate este dată în principal de variația structurii vânzărilor, a costului unitar și a prețurilor de vânzare. În literatura de specialitate, se discută despre valoarea optimă a ratei rentabilității resurselor consumate ca fiind încadrarea între 9% și 15%.

¹ Iulia Maria Sobolevschi David, Mărgulescu Dumitru, *Rentabilitatea în sistemul de performanțe economico-financiare ale întreprinderii*, ASE București 2003

² Prof.univ.dr Șerban Elena Claudia, *Note de curs*, ASE 2007

4. *Rata rentabilității economice* prezintă eficiența capitalului investit, a tuturor resurselor materiale, financiare implicate în activitatea întreprinderii. Aceasta poate fi calculată pe baza relației:

$$\Rightarrow R_{ec} = \frac{R_{expl}}{At} * 100 \quad R_{ec} = \frac{R_{expl}}{At} * 100$$

(6)

R_{ec} = rata rentabilității economice

R_{expl} = rezultatul din exploatare

At = active totale

Modificarea ratei rentabilității economice, se explică prin prisma celor doi factori direcți: viteza de

rotație a activului total $\left(\frac{CA}{At}\right)\left(\frac{CA}{At}\right)$ și rata rentabilității comerciale sau rata marjei brute la 1 leu vânzări. Dimensiunea ratei rentabilității economice joacă un rol hotărâtor în stabilirea modalității de finanțare pe termen lung și scurt.

Rata rentabilității economice trebuie apreciată în funcție de rata inflației. O rată a rentabilității economice superioară ratei inflației va putea asigura conservarea "Substanței economice" a întreprinderii și chiar reînnoirea și creșterea activelor sale economice, într-o perioadă cât mai scurtă. Dimensiunea ratei rentabilității economice este folosită frecvent în analize externe, deoarece permite efectuarea comparațiilor în spațiu între întreprinderi aparținând aceluiași sector, indiferent de mărimea sau forma lor de proprietate, măsurând aptitudinea capitalului economic de a asigura reînnoirea și remunerarea sa ca factor de producție, reînnoire care ar trebui să se realizeze într-un orizont de timp mediu.

5. *Rata rentabilității financiare* este un indicator semnificativ în aprecierea performanțelor economico-financiare ale societății în cadrul diagnosticului intern cât și în analizele solicitate de partenerii externi. O modalitate de calcul a ratei rentabilității financiare este următoarea:

$$\Rightarrow R_{jf} = Pr_{Net}/Kp * 100 = Vt/At * At/Kp * Pr_{Net}/Vt * 100$$

$$R_{jf} = Pr_{Net}/Kp * 100 = Vt/At * At/Kp * Pr_{Net}/Vt * 100$$

(7)

R_f = rata rentabilității financiare

Pr_{Net} = profitul net al exercițiului

Vt = venituri totale

At = active totale

Kp = capitaluri proprii

Rentabilitatea financiară cuantifică remunerarea capitalului propriu prin prisma tuturor celor trei tipuri de activități: exploatare, financiară și extraordinară. Rata rentabilității financiare are în vedere proveniența capitalurilor, fiind sensibilă la structura financiară a întreprinderii și în mare măsură influențată de gradul de îndatorare al societății. Acest indicator pune în evidență randamentul capitalurilor proprii, respectiv a plasamentului efectuat de acționarii unei firme prin cumpărarea acțiunilor societății.

Analiza rentabilității pe baza punctului critic (pragul rentabilității)

Punctul critic, denumit și prag de rentabilitate sau punct de echilibru reflectă acea dimensiune a activității la care veniturile din vânzarea bunurilor, lucrărilor, serviciilor sunt egale cu cheltuielile (variabile și fixe) aferente volumului de activitate, profitul fiind nul¹. Depășirea pragului de rentabilitate asigură rentabilizarea activității întreprinderii. Prin analiza pragului de rentabilitate, sunt furnizate informații cu privire la volumul de activitate ce permite realizarea profitului sau a unui anumit profit, perioada de timp presupusă de acoperirea cheltuielilor, gradul de utilizarea a capacității de producție corespunzător pragului de rentabilitate, profitul maxim ce poate fi realizat în condițiile date.

Analiza pragului de rentabilitate este importantă în procesul de planificare deoarece relația cost-volum-profit poate fi influențată de proporția investițiilor în activ fixe. Trebuie să se stabilească în acest fel un volum suficient al vânzărilor pentru acoperirea cheltuielilor fixe și variabile. În caz contrar, întreprinderea va înregistra prin activitatea desfășurată pierdere.

În determinarea pragului de rentabilitate se pornește de la premisa că întreprinderea nu poate acționa asupra prețului de achiziție ale factorilor de producție sau asupra prețurilor de vânzare ale bunurilor

¹ Prof.univ.dr.Șerban Elena Claudia, *Note de seminar*, ASE 2007

și serviciilor. Pentru a asigura devansarea cheltuielilor de către venituri, se poate acționa numai asupra volumului de activitate desfășurată. Cheltuielile întreprinderii, în funcție de variația față de volumul de activitate, sunt departajate în cheltuieli variabile și cheltuieli fixe. Cheltuielile variabile, ca sumă la nivel de întreprindere, se modifică o dată cu volumul de activitate desfășurată dar, pe unitate de produs, rămân relativ constante. Cheltuielile fixe, ca sumă la nivel de întreprindere, rămân relativ constante, dar pe unitate de produs au un caracter variabil.

Astfel, rezervele întreprinderii în ceea ce privește maximizarea rentabilității sunt legate de volumul de activitate desfășurată și impactul asupra sumei cheltuielilor fixe. S-a demonstrat și existența unor limite în ceea ce privește pragul de rentabilitate, cum ar fi: prețurile de achiziție sau de vânzare sunt sensibile la reacția cererii și ofertei, costurile variabile unitare nu au totdeauna caracter constant, iar suma cheltuielilor fixe poate înregistra modificări de la o perioadă la alta. Toate aceste limite fac ca metoda pragului de rentabilitate să nu aibă totdeauna caracter practic, dar utilitatea sa rămâne prin informațiile pe care le oferă.

Principalele avantaje ale aplicării metodei de analiză pe baza pragului de rentabilitate sunt¹:

- permite stabilirea dimensiunii producției pentru care activitatea întreprinderii devine profitabilă,
- indică volumul de producție ce trebuie obținută pentru a se înregistra un anumit quantum al profitului,
- oferă posibilitatea determinării gradului de utilizare a capacității de producție corespunzător punctului critic sau în corelație cu un anumit quantum al profitului,
 - indică perioada de timp în care firma își poate recupera toate cheltuielile,
 - pune în evidență corelațiile dintre dinamica producției și dinamica costurilor,
 - permite determinarea profitului maxim care poate fi obținut în condiții date.

Concluzii:

Rentabilitatea constituie o formă sintetică de exprimare a eficienței economice, care reflectă capacitatea unei firme de a realiza profit. În condițiile economiei de piață, profitul constituie obiectivul de baza al oricărei întreprinderi. Creșterea acestuia și, implicit, a rentabilității constituie o necesitate obiectivă, vitală pentru însăși existența întreprinderii. Întreprinderile care se dovedesc nerentabile sunt supuse falimentului. Rentabilitatea apare, astfel, ca instrument hotărâtor în mecanismul economiei de piață, în orientarea producției în raport cu cerințele consumatorilor (productivi sau individuali). Rentabilitatea presupune obținerea unor venituri, în urma vânzării și încasării producției fabricate, mai mari decât cheltuielile efectuate cu realizarea acesteia.

În condițiile economiei de piață, rentabilitatea este criteriul esențial ce sta la baza adoptării deciziilor economico-financiare. În funcție de acest criteriu agenții economici hotărăsc continuarea sau restrângerea activității lor, orientarea spre noi activități.

Pentru a rezista concurenței, producătorii de bunuri economice trebuie să vândă în condiții rentabile. În cazul unei activități nerentabile aceștia în final dau faliment, dispar în calitate de agenți economici. De aceea ei caută în permanență soluții pentru asigurarea unei anumite rentabilități a activității, pentru sporirea ei.

Bibliografie:

1. Anghel Ion, Eduard Dinu, *Strategia și analiza economico – financiară a firmei*, Ed. ASE, București, 2007;
2. Bătrâncea Maria, Larissa-Margareta Bătrâncea, *Analiza financiară întreprinderii*, Ed. Risoprint, Cluj-Napoca, 2004;
3. Brezeanu Petre (coordonator), *Analiză financiară*, Ed. Meteor Press, București, 2007;
4. Bușe Lucian, *Analiză economico-financiară*, Ed. Economică, București, 2005;
5. Căruntu Constantin, *Analiza economico-financiară a firmei. Concepte. Metode. Aplicații.*, Ed. Universitaria, Craiova, 2009;
6. Moroșan Iosefina, *Analiza economico-financiară*, Ed. a II a revăzută și adăugită, Ed. Fundației România de mâine, București, 2008.

¹ Vasile Robu, Nicolae Georgescu, *Analiză economico-financiară*, ASE București 2001